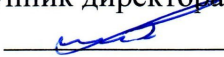

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з навчальної роботи

 Райса КОРОЛЬОВА

«29» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ІСТОРІЯ УКРАЇНИ»

Спеціальність: G7 «Автоматизація, комп'ютерно – інтегровані технології та робототехніка»

Освітньо – професійна програма: **«Обслуговування інтелектуальних інтегрованих систем»**

Відділення: «Автоматизації та залізничного транспорту»

2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія України» для студентів зі спеціальності G7 «Автоматизація, комп'ютерно – інтегровані технології та робототехніка», освітньо – професійна програма «Обслуговування інтелектуальних інтегрованих систем»

Розробник: Калита Інна Анатоліївна, викладач I категорії

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії гуманітарних та соціально – економічних дисциплін

Протокол № 1 від 29 серпня 2025 року

Голова циклової комісії

Світлана ВОЛОБУЄВА

Схвалено методичною радою Харківського політехнічного фахового коледжу

Протокол № 1 від 29 серпня 2025 року

Голова методичної ради

(підпис)

Раїса КОРОЛЬОВА

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань G «Інженерія, виробництво та будівництво»	Нормативна
	Спеціальність: G7 «Автоматизація, комп'ютерно – інтегровані технології та робототехніка»	
Модулів – 1	Освітньо – професійна програма: «Обслуговування інтелектуальних інтегрованих систем»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 12		1 - 2
Індивідуальне науково-дослідне завдання - немає		Семестр
Загальна кількість годин - 180		I - IV
Тижневих годин для денної форми навчання: Аудиторних – 1 семестр – 2 год. 2 семестр – 1 год. 3 семестр – 2 год. 4 семестр – 2 год. Самостійної роботи – 1 семестр – 0,5 год. 2 семестр – 0,2 год. 3 семестр – 0,6 год. 4 семестр – 1,5 год.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: фаховий молодший бакалавр	Лекції
		107 годин
		Практичні
		22 години
		Семінари
		-
		Самостійна робота
		51 година
		Індивідуальні завдання:
		Не передбачено
		Вид контролю: диференційований залік

Примітка

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної

роботи становить:
для денної форми навчання – $129/51 = 2,5$.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Історія України» є формування національно-культурної ідентичності, патріотичного світогляду, активної соціальної та громадянської позиції, почуття власної гідності у результаті осмислення соціального та морального досвіду минулих поколінь, розуміння історії і культури України в контексті історичного процесу.

Завданням навчальної дисципліни є формування знань і вмінь фахового молодшого бакалавра відповідно до вимог освітньо-професійної програми та реалізація загальноосвітніх компетенцій:

- поглиблення інтересу до історії як сфери знань і навчального предмета, розвиток мисленнєвих здібностей та умінь, необхідних для розуміння сучасних викликів;
- набуття системних знань про факти, події, явища, тенденції в Україні та світі ХХ–ХХІ ст. з позицій: цінності життя людини, досвіду українського державотворення, утвердження єдності й соборності Українського народу, значення європейських культурних і правових традицій для суспільних процесів в Україні, зміцнення національних інтересів і суверенітету, цілісності та непорушності кордонів Української держави в контексті світового історичного процесу;
- розвиток історичного, критичного та творчого мислення, здатності розуміти загальний хід історичного процесу, проблеми, що стоять перед країною та світом;
- спонукати до усвідомлення національного інтересу, необхідності захисту суверенітету, територіальної цілісності своєї держави в умовах реальних військово-політичних, інформаційних та інших викликів;
- долучення до духовних і культурних надбань і цінностей, історико-культурних традицій українського й інших народів;
- сприяння формуванню політичної та правової культури, громадянської самосвідомості, пошани до державної символіки України в гармонійному поєднанні із національними та загальнолюдськими цінностями.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- сутність основних проблем історії та сучасного буття народу України;
- головні джерела вивчення вітчизняної історії;
- основні проблеми етногенезу української нації;
- основні періоди історичного розвитку української нації, етапи формування її державності;
- суспільно-політичні, економічні та культурні процеси історичного розвитку українського народу;

- головні події, що вплинули на хід історії України;
- найважливіші історичні документи, що були прийняті у різні історичні періоди;
- діяльність визначних історичних осіб та основних політичних партій.

вміти:

- характеризувати різноманітні документи і матеріали щодо минулого і сучасного України;
- аналізувати історичні процеси, події, факти, давати їм власну оцінку;
- користуватись різноманітними методами дослідження історичного процесу;
- аргументовано відстоювати свої погляди, брати участь у дискусії з метою пошуку історичної істини;
- користуватися категорійно-понятійним апаратом історичної науки;
- мати громадянську позицію, високу історико-політичну культуру;
- на основі вивчення історичних подій робити висновки і узагальнення, користуватись уроками минулого;
- застосовувати дані історичної науки для вирішення професійних завдань.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль І. Історія України у ХХ – на початку ХХІ ст.

Вступ.

Змістовий модуль 1. Україна в роки Першої світової війни.

Змістовий модуль 2. Українська революція, розпад Російської імперії та постання національної держави – Української Народної Республіки.

Змістовий модуль 3. У боротьбі за українську незалежність.

Змістовий модуль 4. Україна у складі тоталітарної імперії - Союзу Радянських Соціалістичних Республік.

Змістовий модуль 5. Західноукраїнські землі в міжвоєнний період. Українська політична еміграція в країнах Європи.

Змістовий модуль 6. Україна в роки Другої світової війни.

Змістовий модуль 7. Україна в повоєнний період.

Змістовий модуль 8. Україна в умовах десталінізації.

Змістовий модуль 9. Україна в період системної кризи СРСР.

Змістовий модуль 10. Відновлення державної незалежності України, її роль у розпаді СРСР.

Змістовий модуль 11. Розвиток України як незалежної держави.

Змістовий модуль 12. Європейський вибір України. Російсько – українська війна.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва модулів і тем	Кількість годин				
	усього	У тому числі			
		лекції	практичні	самост. робота	
1	2	3	4	5	6
Модуль I. Історія України у XX – на початку XXI ст.					
Вступ.	2	2			
Змістовий модуль 1. Україна в роки Першої світової війни.	8	4	2	2	
Змістовий модуль 2. Українська революція, розпад Російської імперії та постання національної держави – Української Народної Республіки.	12	10	2		
Змістовий модуль 3. У боротьбі за українську незалежність.	20	12	2	6	
Всього за семестр:	42	28	6	8	
Змістовий модуль 4. Україна у складі тоталітарної імперії - Союзу Радянських Соціалістичних Республік.	22	18	2	2	
Змістовий модуль 5. Західноукраїнські землі в міжвоєнний період. Українська політична еміграція в країнах Європи.	5	3		2	
Всього за семестр:	27	21	2	4	
Змістовий модуль 6. Україна в роки Другої світової війни.	22	16	2	4	
Змістовий модуль 7. Україна в повоєнний період.	10	6	2	2	
Змістовий модуль 8. Україна в умовах десталінізації.	12	6	2	4	
Всього за семестр:	44	28	6	10	
Змістовий модуль 9. Україна в період системної кризи СРСР.	14	6	2	6	
Змістовий модуль 10. Відновлення державної незалежності України, її роль у розпаді СРСР.	16	6	2	6	
Змістовий модуль 11. Розвиток України як незалежної держави.	16	8	2	8	

Змістовий модуль 12. Європейський вибір України. Російсько – Українська війна.	21	10	2	9	
Всього за семестр:	67	30	8	29	
Разом по дисципліні:	180	107	22	51	

5. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

І-й семестр

№ з/п	Форма заняття	Обсяг годин	Зміст заняття
1	Лекція № 1	2/2	Вступ. Україна і світ на порозі ХХ ст.: основні тенденції соціально-економічного, політичного та культурного розвитку. Формування модерної української нації. ХХ століття у світовій історії. Періодизація історії України ХХ ст.
2	Лекція № 2	2/4	Змістовий модуль 1. Україна в роки Першої світової війни. Україна в геополітичних планах країн Антанти і Троїстого союзу (Центральних держав). Головна українська рада. Союз Визволення України. Загальна українська рада. Український національний рух у Російській імперії. Воєнні дії на території України в 1914–1917 рр.
3	Лекція № 3	2/6	Українці в арміях протиборчих держав. Українські січові стрільці. Політика Російської імперії та Австро-Угорщини на українських землях у 1914–1917 рр. Російський окупаційний режим на підвладних Австро-Угорщині українських теренах. Пропаганда супротивних сторін. Життя на фронті і в тилу, стратегії виживання цивільного населення.
4	Самостійна робота	2/4	Антиєврейські погроми російської армії в Галичині. Вплив Першої світової війни на світогляд, політичні орієнтири українців та економіку України.
5	Практичне заняття	2/10	Перша світова як виклик людському виживанню: жінки у війні, діти-сироти, біженці, військовополонені, скалічені солдати.
6	Лекція № 4	2/12	Змістовий модуль 2. Українська революція, розпад Російської імперії та постання національної держави – Української Народної Республіки. Причини та рушійні сили Української революції. Українська Центральна Рада (УЦР). Всеукраїнський національний конгрес. Українізація в російській армії. Вільне козацтво.
7	Лекція № 5	2/14	Відносини УЦР із Тимчасовим урядом. І та II Універсали. Генеральний Секретаріат. Збройний виступ самостійників. З'їзд поневолених народів Росії як передвісник розпаду Російської імперії.
8	Лекція № 6	2/16	Прихід до влади більшовиків у Росії: позиція УЦР.

			III Універсал. Внутрішня та зовнішня політика УЦР після проголошення Української Народної Республіки (УНР). Кримськотатарський національний рух. Курултай і Кримська Народна Республіка.
9	Лекція № 7	2/18	Проголошення в Харкові більшовицької влади та маріонеткової квазідержави УНР (Радянської /Советської). Початок і перебіг першої російсько-української війни. Бій під Крутами. IV Універсал: проголошення державної незалежності УНР.
10	Лекція № 8	2/20	Мирний договір УНР із Центральними державами. Вигнання більшовиків із території УНР. Похід Петра Болбочана на Крим. Державотворча діяльність УЦР взимку-навесні 1918 р. Формування української громадянської нації. Закон УНР «Про національно - персональну автономію». Конституція УНР.
11	Практичне заняття	2/22	Державне будівництво Української Центральної Ради: здобутки і прорахунки.
12	Лекція № 9	2/24	Змістовий модуль 3. У боротьбі за українську незалежність. Українська Держава (гетьманат Павла Скоропадського): внутрішня та зовнішня політика. Прелімінарний (попередній) мирний договір Української Держави з РСФРР/РСФСР.
13	Лекція № 10	2/26	Утворення Директорії. Антигетьманське повстання. Відновлення УНР. Акт Злуки УНР і ЗУНР, його історичне значення. Трудовий Конгресс України. Державне будівництво та національна політика. Друга російсько-українська війна. Отаманщина. Реорганізація Директорії УНР. Холодноярська республіка.
14	Самостійна робота	2/28	Кримські крайові уряди 1918 –1919 рр. Спроби приєднання Криму до України.
15	Лекція № 11	2/30	Розпад Австро-Угорської імперії. «Листопадовий зрив». Західно-Українська Народна Республіка: державне будівництво. Польсько-українська війна 1918–1919 рр.: причини, перебіг та результати. Галицька армія. Єврейський бойовий курінь в УГА. Чортківська офензива. Український національний рух на Буковині й у Закарпатті.
16	Лекція № 12	2/32	Створення маріонеткової УСРР/УССР. Політика «воєнного комунізму». «Червоний» терор. Поразка більшовицької влади в Україні. Денікінський режим на теренах України в другій половині 1919 р., ставлення до нього місцевого населення.
17	Лекція № 13	2/34	УНР в кільці фронтів: ключові події, герої та результати боротьби за збереження української держави. Армія УНР. Національні меншини в українському війську. Перший зимовий похід Армії УНР. Відновлення збройної експансії більшовицької Росії та окупація

			теренів УНР. «Червоний імперіалізм». Варшавська угода. Війна УНР в союзі з Польщею проти більшовицької Росії. Здобуття Києва. Контрнаступ більшовицьких армій на Львів і Варшаву. Поразки Червоної армії під Варшавою–Замостям («Диво на Віслі»).
18	Лекція № 14	2/36	Поразка Збройних сил Півдня Росії. «Червоний» терор у Криму. Повстанський рух 1920 –1921 рр. Другий Зимовий похід Армії УНР. Поразка УНР. Історичні уроки Української революції та боротьби за незалежність.
19	Самостійна робота	2/38	Розвиток культури у 1917–1921 рр.: освіта, науки, мистецтва. Особливості пропаганди протиборчих сторін.
20	Самостійна робота	2/40	Міжетнічні відносини в Україні 1917– 1921 рр. Міжетнічні конфлікти, їх наслідки. Антиєврейські погроми. Особлива слідча комісія для розслідування протиеврейських погромних дій при Раді Народних Міністрів УНР.
21	Практичне заняття	2/42	Повсякдення українців у 1917 – 1921 рр.: індивідуальний досвід, стратегії виживання, моральні виклики. Політична і трудова еміграція.

II-й семестр

№ з/п	Форма заняття	Обсяг годин	Зміст заняття
1	Лекція № 1	2/2	Змістовий модуль 4. Україна у складі тоталітарної імперії - Союзу Радянських Соціалістичних Республік. Повстанський рух в Україні 1921–1923 рр. Голод 1921–1923 рр. в УСРР і Криму: причина, наслідки. Іноземна допомога жертвам голоду в УСРР.
2	Лекція № 2	2/4	Формальний та реальний статус УСРР у «договірній федерації» радянських республік – Союзі Радянських /Советських Соціалістичних Республік. Привласнення союзним центром суверенітету України. Зміни в адміністративно-територіальному поділі УСРР. Утворення Кримської АСРР у складі РСФРР. Впровадження непу в УСРР.
3	Лекція № 3	2/6	Суспільно-політичне життя в УСРР. Ліквідація багатопартійності. Політика «коренізації» («українізації»). «Червоний ренесанс». Українська автокефальна православна церква (УАПЦ). Національно-культурне будівництво національних меншин. Молдавська АСРР у складі УСРР.
4	Лекція № 4	2/8	Згортання непу. Голод 1928–1929 рр. Перехід до планової економіки. Форсована промислова

			індустріалізація в УСРР. Роль іноземних спеціалістів і технологій.
5	Лекція № 5	2/10	Масові депортації, кампанія з розкуркулення, насильницька колективізація. Примусові хлібозаготівлі. Український хліб на експорт, внутрішньосоюзні ринки. Пропаганда як інструмент підготовки геноциду.
6	Лекція № 6	2/12	Голодомор 1932–1933 рр. – геноцид Українського народу. Масштаби та наслідки Голодомору. Національно -демографічні зміни.
7	Лекція № 7	2/14	Політичні процеси кінця 1920-х – початку 1930-х рр. Масові репресії. «Великий терор» в Україні. Биківня, Вінниця, інші місця масових поховань жертв репресій. Прояви «культу особи» Йосифа Сталіна в Україні. Конституція УРСР 1937 року: порушення прав людини за ширмою декларованих свобод.
8	Лекція № 8	2/16	Згорання «українізації». «Розстріляне відродження». Посилення російської експансії у сферах освіти, науки, мистецтва. Антирелігійна політика влади та її наслідки. Значення «самоліквідації» УАПЦ.
9	Самостійна робота	2/18	Пасивні і активні форми опору населення УСРР сталінській політиці. Прояви національної свідомості, антиімперські, антирадянські/антисоветські настрої в УСРР.
10	Практичне заняття	2/20	Пропагандистський ідеал радянської людини та її повсякденне життя.
11	Лекція № 9	2/22	Змістовий модуль 5. Західноукраїнські землі в міжвоєнний період. Правовий статус українських земель у складі Польщі. Політика Польщі щодо «східних кресів» та міжетнічні відносини в Галичині і Волині. Осадництво. «Пацифікація». Економічний розвиток української спільноти в умовах Польської держави. Українська кооперація. Культурно-просвітні і спортивні товариства українців. Українські політичні організації. Українське народно-демократичне об'єднання (УНДО). Організація українських націоналістів (ОУН).
12	Лекція № 10	2/24	Українські землі у складі Румунії. Суспільно-політичне життя. Українська національна партія (УНП). Українські землі у складі Чехословаччини. Правовий статус Закарпаття. Суспільно-політичне й економічне життя. Карпатська Україна. Карпатська Січ. «Срібна земля». Третя спроба утвердити незалежність України в ХХ ст.
13	Самостійна робота	2/26	Українська політична еміграція у Франції, Німеччині, Чехословаччині, Польщі. Державний центр УНР в екзилі: Рада Республіки. Українське товариство приятелів Ліги Націй . Вбивство Симона Петлюри. Табори інтернованих. Українські політичні партії та

			громадсько-освітньо-культурні центри в екзилі. Періодичні видання: «Тризуб» (місто Париж), «Українське слово» (місто Париж).
14	Лекція № 11	1/27	Культурне й релігійне життя на західноукраїнських теренах в умовах іноземного панування.

III-й семестр

№ з/п	Форма заняття	Обсяг годин	Зміст заняття
1	Лекція № 1	2/2	Змістовий модуль 6. Україна в роки Другої світової війни. «Українське питання» в міжнародній політиці напередодні Другої світової війни. Радянсько-німецькі договори 1939 р. Початок Другої світової війни. Українці в польській армії. Радянська окупація Галичини, Волині, Північної Буковини, Хотинщини та Південної Бессарабії.
2	Лекція № 2	2/4	«Радянська/советизація» західних областей України у 1939– 1940 рр. Масові політичні репресії. Радянські воєнні злочини та депортації. Суспільно-політичні настрої населення. Розкол ОУН. А. Мельник. С. Бандера.
3	Лекція № 3	2/6	Передумови, початок німецько - радянської війни. Катастрофічні поразки Червоної армії 1941 – 1942 рр. «Тактика випаленої землі».
4	Самостійна робота	2/8	Депортації німців та інших народів з території України. Інші злочини радянського режиму.
5	Лекція № 4	2/10	Окупація України військами Німеччини та її союзників. Нацистський «новий порядок» в Україні. Прояви співпраці з окупаційним режимом. Остарбайтери. Військовополонені. Концтабори. Масове знищення мирного населення. Бабин Яр. Голокост. Геноцид ромів. Праведники народів світу в Україні.
6	Лекція № 5	2/12	Опір нацистським загарбникам. Радянський партизанський рух.
7	Лекція № 6	2/14	Український визвольний рух. Акт проголошення Української Держави. Поліська Січ. Українська повстанська армія (УПА). Українська головна визвольна рада. Українсько-польське протистояння.
8	Лекція № 7	2/16	Бойові дії Червоної армії у 1942– 1944 рр. в Україні. «Чорносвітники». Вигнання німецьких військ та їхніх союзників з України. Відновлення тоталітарного імперського режиму в УРСР. Депортація кримськотатарського народу як злочин геноциду. Депортація інших етносів Криму.
9	Лекція № 8	2/18	Українці у збройних силах країн Антигітлерівської коаліції і держав «Вісі». Внесок українського народу в перемогу над нацистською Німеччиною. Українське

			питання на Ялтинській і Потсдамській конференціях. Ціна війни для України: людські, матеріальні втрати.
10	Самостійна робота	2/20	Культура в роки війни. Пропаганда в умовах Другої світової війни. Повсякдення в часи війни: стратегії боротьби і виживання. Вплив війни на суспільну свідомість.
11	Практичне заняття	2/22	Дослідження документів та матеріалів усної історії про Другу світову війну.
12	Лекція № 9	2/24	Змістовий модуль 7. Україна в повоєнний період. Україна в системі міжнародних відносин. УРСР – співзасновниця Організації Об'єднаних Націй (ООН). Участь України в інших міжнародних організаціях. Встановлення кордонів УРСР із сусідніми державами. Переміщені особи з України. Репатріація. Неповерненці. Відбудова промисловості: джерела та ресурси (праця мобілізованих, військовополонених, репатріантів, в'язнів виправно-трудових таборів). Становище сільського господарства. Голод 1946– 1947 рр.
13	Лекція № 10	2/26	«Радянізація/советизація» західних областей УРСР. Операція «Захід». Національно-визвольний рух у 1944–1950-х рр. на території України. Бій під Гурбами. «Велика блокада» проти УПА. Депортації родин воїнів УПА. Оунівський рух в еміграції. Депортація за «обміном населення» між УРСР та Польською Народною Республікою (1944–1946 рр.). Операція «Вісла». Ліквідація Української греко-католицької церкви.
14	Лекція № 9	2/28	Посилення проявів «культу особи» Йосифа Сталіна в УРСР. Особливості державної пропаганди. Ідеологічні інтерпретації перемоги над нацизмом. «Ждановщина» в Україні. Кампанії боротьби проти «українських буржуазних націоналістів» і «безрідних космополітів». Особливості розвитку культури.
15	Самостійна робота	2/30	Повсякденне життя населення України в повоєнні часи: стратегії виживання. Зміни у суспільній свідомості.
16	Практичне заняття	2/32	«Війна пішла, а горе залишилось...»: повсякденне життя повоєнних років. Вирвані з коренем. Депортації українців у 1944–1951 рр.: причини, етапи, наслідки.
17	Лекція № 10	2/34	Змістовий модуль 8. Україна в умовах десталінізації. Внутрішньополітична ситуація в УРСР. Українці в повстаннях у таборах ГУЛАГу/ГУТАБу. XX з'їзд КПРС. Десталінізація: зміст, ідеологічні обмеження. Суперечливість процесу реабілітації жертв політичних репресій. Ліквідація ГУЛАГу/ГУТАБу.
18	Лекція № 11	2/36	Децентралізація управління економікою. Розвиток промисловості. Становище сільського господарства.

			Особливості соціальної політики. Передання Кримської області до складу УРСР.
19	Самостійна робота	2/38	Соціально-економічна інтеграція Кримського півострова з Україною. Міграції, зміни національного складу населення. Спроби проведення «українізації». Становище кримськотатарського народу у місцях депортації та його боротьба за повернення на батьківщину.
20	Лекція № 12	2/40	«Шістдесятництво». Київський клуб творчої молоді «Сучасник». Спроби опозиційної діяльності: підпільні групи та організації. Зародження дисидентського руху. Антирежимні виступи. Продовження політики російщення. Особливості розвитку культури.
21	Самостійна робота	2/42	Антирелігійні кампанії. Повсякденне життя. Зміни у суспільній свідомості.
22	Практичне заняття	2/44	Входження Кримської області до складу УРСР: міфи та реальність (дослідження документів).

IV-й семестр

№ з/п	Форма заняття	Обсяг годин	Зміст заняття
1	Лекція № 1	2/2	Змістовий модуль 9. Україна в період системної кризи СРСР. Зміни в системі влади. Неосталінізм. Конституція УРСР 1978 р. Наростання економічної кризи. Уповільнення темпів зростання промисловості. Провал Продовольчої програми. Етносоціальні зміни в УРСР. Життєвий рівень населення. Феномени радянського повсякдення: «хрущовки», «дефіцит», «черги». Зміни в суспільній свідомості.
2	Самостійна робота	2/4	Політична діяльність П. Шелеста і В. Щербицького. Вплив міжнародних процесів на ситуацію в Україні.
3	Лекція № 2	2/6	Посилення репресій проти української інтелігенції. Активізація дисидентського руху: течії, форми та методи боротьби. «Самвидав». «Український вісник». Українська громадська група сприяння виконанню Гельсінських угод (Українська Гельсінська група/УГГ).
4	Самостійна робота	2/8	Кримські татари в боротьбі за повернення на батьківщину. Прояви єврейського дисидентського та сіоністського руху на теренах УРСР. Опозиційна діяльність режимові в середовищі інших національних меншин.
5	Лекція № 3	2/10	Особливості розвитку культури. Українське поетичне кіно. Український спорт.
6	Самостійна робота	2/12	Особливості державної пропаганди в Україні: «радянський народ», «радянська людина» та їхні «вороги».
7	Практичне	2/14	«Український самвидав»: теми, ідеї, автори.

	заняття		
8	Лекція № 4	2/16	Змістовий модуль 10. Відновлення державної незалежності України, її роль у розпаді СРСР. Політика «перебудови- прискорення-гласності» та її наслідки в УРСР. Масові страйки шахтарів.
9	Самостійна робота	2/18	Проблеми ядерної безпеки УРСР. Чорнобильська катастрофа: передумови, позиція влади, заходи для подолання, наслідки. Вплив на суспільну свідомість.
10	Лекція № 5	2/20	Виникнення націонал-демократичної, антикомуністичної опозиції. Утворення неформальних громадських організацій і груп. Українська Гельсінська спілка. Народний рух України за перебудову. Перехід частини республіканської номенклатури на національні позиції.
11	Самостійна робота	2/22	Український андеграунд: кіно, музика і театр кінця ХХ ст. Динаміка суспільно-політичних настроїв населення. Виявлення української національної ідентичності, посилення антиімперських настроїв.
12	Лекція № 6	2/24	Перші альтернативні вибори (1990 р.). Формування багатопартійності. «Декларація про державний суверенітет України». «Революція на граніті». Повсякдення. Особливості розвитку культури і спорту. Відродження релігійного життя. Відновлення Кримської Автономної Радянської Соціалістичної Республіки (Кримської АРСР). Створення Меджлісу кримськотатарського народу. Спроби союзної влади зупинити процеси демократизації, розпаду СРСР. Україна під час спроби державного перевороту в СРСР. «Акт проголошення державної незалежності України». Всеукраїнський референдум і вибори Президента України 1 грудня 1991 р. Роль України у розпаді СРСР. Міжнародне визнання державної незалежності України.
13	Самостійна робота	2/26	Внесок української діаспори у відновлення державної незалежності України.
14	Практичне заняття	2/28	Аварія на Чорнобильській АЕС – найбільша техногенна катастрофа в історії людства: передумови, наслідки.
15	Лекція № 8	2/30	Змістовий модуль 11. Розвиток України як незалежної держави. Державотворчі процеси. Особливості багатопартійної системи. Прийняття Конституції України 1996 р.
16	Самостійна робота	2/32	Повернення кримськотатарського народу на історичну Батьківщину. Життя національних спільнот в Україні.
17	Лекція № 9	2/34	Утвердження ринкової економіки. Запровадження національної валюти – гривні. Специфіка приватизації. Становлення, прояви олігархічної системи.
18	Самостійна робота	2/36	Демографічна та етносоціальна структура населення України. Зміни у соціальній структурі українського

			суспільства. Динаміка зайнятості населення. Повсякденне життя. Зрушення в суспільній свідомості.
19	Лекція № 10	2/38	Президентські вибори 2004 р. «Помаранчева революція». Конституційна реформа 2004 р. Основні тенденції суспільно-політичного життя в 2005–2009 рр. Спроби формування авторитарного режиму в 2010–2013 рр. Харківські угоди 2010 р.
20 - 21	Самостійна робота	4/42	Релігійне життя. Здобутки українців у сфері культури (наука, освіта, мистецтва, спорт). Українці в світі. Українська діаспора в розбудові державної незалежності України.
22	Лекція № 11	2/44	Багатовекторність зовнішньої політики України та її наслідки. Вступ України до Ради Європи. Будапештський меморандум. Проголошення Україною курсу на євроатлантичну інтеграцію. Тузлівська криза.
23	Практичне заняття	2/46	Інтеграція України в європейський та світовий економічний простір: виклики і відповіді.
24	Лекція № 12	2/48	Змістовий модуль 12. Європейський вибір України. Російсько – Українська війна. Геополітичний вибір України: утвердження євроінтеграційного курсу. Зрив угоди про асоціацію України та Європейським Союзом (ЄС). Євромайдан. Революція Гідності. Крах режиму Віктора Януковича. Небесна Сотня.
25	Самостійна робота	2/50	Україна в імперській доктрині «руського міра». Гібридна війна Росії проти України. Політичні, економічні, інформаційні та інші засоби тиску на Україну в контексті відродження прагнень Російської Федерації (РФ) до реімперіалізації на теренах колишнього СРСР.
26	Лекція № 13	2/52	Початок війни РФ проти України: окупація, анексія Криму, збройна агресія на сході України. Квасиреферендуми і проголошення маріонеткових квазідержав Донецької Народної Республіки (ДНР), Луганської Народної Республіки (ЛНР).
27	Лекція № 14	2/54	Антитерористична операція/Операція об'єднаних сил (АТО/ООС). Перебіг бойових дій. Мінські домовленості. «Норманська четвірка»: внесок у стабілізацію збройного конфлікту. Позиція США та держав «великої сімки». Санкції, накладені на РФ за невиконання Мінських домовленостей.
28	Самостійна робота	2/56	Українське громадянське суспільство в обороні держави. Добровольчі батальйони. Волонтерський рух. Участь добровольців- іноземців у збройній боротьбі на боці України. Міжнародна підтримка України в умовах війни.
29	Лекція № 15	2/58	Президентські та парламентські вибори 2014 р. Обрання Петра Порошенка Президентом України.

			Підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Надання українцям права на безвізовий режим в'їзду в країни ЄС. Соціально-економічний розвиток України у 2014–2022 р. Економічні, політичні, судовоправові реформи. Створення незалежної правоохоронної структури для боротьби з корупцією. Незавершеність реформ. Утворення канонічної автокефальної Православної церкви України (ПЦУ). Президентські вибори 2019 р. Обрання Володимира Зеленського Президентом України. Земельна та інфраструктурна реформи. Цифровізація України.
30	Самостійна робота	2/60	Законодавче забезпечення статусу української мови як державної. Розвиток культури – української та національних меншин. Ствердження української громадянської ідентичності.
31	Лекція № 16	2/62	Широкомасштабне вторгнення російських військ на терени України: перебіг, результати. Збройні сили України (ЗСУ), Національна гвардія, територіальна оборона, громадянське суспільство та влада в обороні країни. Злочини геноциду та воєнні злочини РФ проти України. Нищення економіки України. Використання Росією продовольства як зброї. Заява Верховної Ради України «Про вчинення Російською Федерацією геноциду в Україні». Розгортання дипломатичної боротьби України. Утворення міжнародної коаліції держав на підтримку незалежності і обороноздатності України. Ленд-ліз. Надання Україні статусу кандидата в члени ЄС. Рух Опору на тимчасово окупованих територіях. Колабораційна діяльність і кримінальна відповідальність за неї. Біженці та вимушені переселенці. Примусове переселення громадян України до РФ. Гуманітарна підтримка біженців в країнах ЄС.
32	Самостійна робота	3/65	Консолідація української політичної нації в боротьбі проти російській агресії. Російська пропаганда як інструмент підбурювання війни і геноциду. Ідеологема «денацифікація України». Протидія України російській пропаганді та дезінформації. Повсякдення в умовах війни: індивідуальний досвід, стратегії виживання та протистояння. Релігія, церкви й релігійні організації та війна. Діячі української культури в допомозі фронту. Діячі світової культури в підтримці України.
33	Практичне заняття	2/67	Stand with Ukraine. Міжнародна підтримка України у боротьбі проти агресії Росії.

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ — не передбачено.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Пояснювально – ілюстративний, репродуктивний, дослідницький, частково – пошуковий(евристичний), метод проблемного викладання, словесні, наочні, практичні методи, методи самостійної роботи.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний	Усне опитування, перевірка конспектів з домашнім завданням (самостійна робота), тестові завдання, тематичні оцінювання, підготовка до практичних занять
Підсумковий	Диференційований залік

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Навчальна програма з історії України.
2. Робоча навчальна програма.
3. Конспект лекцій з дисципліни «Історія України».
4. Методичний посібник для практичних занять.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Бакалець О. А. Історія України з найдавніших часів до початку ХХІ століття: Навч. посіб. – Львів, 2010.
2. Бойко О. Д. Історія України : підруч. – 5-те вид., доповн. – К., 2014.
3. Винниченко В. Відродження нації / В. Винниченко. – Київ-Відень, 1920–1990. – Ч.1–3.
4. Війна і міф. Невідома Друга світова/ І. Бігун, С. Бутко, В. В'ятрович та інш. – Х., 2022.
5. Власов В. С. Історія України (рівень стандарту): підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти /В. С. Власов, С. В. Кульчицький, О. Є. Панарін. – К., 2023.
6. Власов В. С. Історія України (рівень стандарту) : підручник для 11 класу закладів

- загальної середньої освіти /В. С. Власов, С. В. Кульчицький, О.Є. Панарін. – К., 2024.
7. Голодомор 1932 – 1933 років в Україні: причини, демографічні наслідки, правова оцінка: матеріали Міжнародної наукової конференції Київ 25 – 26 вересня 2008 р. /Під. ред. І. Р. Юхновського. – К., 2009.
8. Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної нації ХІХ—ХХ століття /Я. Грицак. – К., 2022.
9. Грицак Я. Подолати минуле: глобальна історія України / Я. Грицак. – К., 2021.
10. Грушевський М. Нарис історії українського народу / М. Грушевський. – Х., 2022.
11. Гунчак Т. Україна: перша половина ХХ ст. Нариси політичної історії. – К., 1993.
12. Історія України: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. заклад. /О. Бажан, О. Білоусько, В. Власов та ін. – К., 2006.
13. Історія України з найдавніших часів до сучасності: Підручник для студ. вищ. навч. заклад. /В. Баран, Л. Войтович, Я. Гріцак та ін. Кер. авт. кол. Ю. Зайцев. – 4 вид. – Львів, 2003.
14. Історія України: навч. посіб. / М.В. Лазарович. – К., 2011.
15. Історія України. Новітня доба: навчальний посібник / В.М. Литвин, В.Ф. Колесник, А.Г. Слюсаренко та ін.; за ред. В.М. Литвина. – К., 2012.
16. Колективізація і голод на Україні 1929–1933 рр. Збірник документів і матеріалів. – К., 1992.
17. Конституція України – К., 2014.
18. Нагаєвський І. Історія української держави двадцятого століття. – К., 1993.
19. Палій О. Короткий курс історії України / О. Палій. – 5-те вид. – К., 2022.
20. Патриляк І. Перемога або смерть: український визвольний рух у 1939-1960 роках – Х., 2015.
21. Плохій С. Брама Європи. Історія України від скіфських воєн до Незалежності / С. Плохій; пер. з англ. Р. Клочка. – Х., 2021.
22. Світлична В. В. Історія України: Навч. посіб. – К., 2006.
23. Скоропадський П. Спогади. – Київ-Філадельфія, 1995.
24. Табачник Д. В. Українська дипломатія: нариси історії (1917 – 1990 рр.): Навч. посіб. для студ. вищ. навч. заклад. – К., 2006.
25. Українська Центральна Рада. Документи і матеріали. У 2 т. – К., 1996.

Допоміжна:

1. Брати Капранови. Мальована історія Незалежності України / Брати Капранови. – К., 2021.
2. «Братня» навала. Війни Росії проти України ХІІ – ХХІ ст. / В. Брехуненко, В. Ковальчук, М. Ковальчук, В. Корнієнко. – К., 2018.
3. Вегеш М. Карпатська Україна на шляху державотворення: до 70-річчя проголошення незалежності карпатської України /М. Вегеш, М. Токар. – Ужгород: Карпати, 2009.
4. В'ятрович В. Нотатки з «кухні переписування історії». – К., 2022.
5. Гетьман П. Скоропадський: історія, постаті, контро версії: Всеукраїнська наукова

- конференція 19 – 20 травня 2008 р. /Від ред. В. Ф. Верстюк. – К., 2009.
6. Ілюшин І. Українська повстанська армія і Армія Крайова: протистояння в Західній Україні (1939 – 1945 рр.). – К., 2009.
7. Історія українського війська 1917 – 1995 рр. /В. Грицевич, А. Грицевич, Р. Колеснік та ін. – Львів, 1996.
8. Історія України у документах і матеріалах /А. Г. Слюсаренко, В. І. Гусєв, В. П. Дрожин та ін. – К., 2003.
9. Овсій І. О. Зовнішня політика України (від найдавніших часів до 1944 року): Навчальний посібник. – К., 1999.
10. Павко А. І. Політичні партії, організації в Україні: кінець XIX – поч. XX століття: зародження, еволюція, діяльність, історична доля. – К., 2001.
11. Патриляк І. К. Україна в роки Другої світової війни: спроба нового концептуального погляду. – Ніжин, 2010.
12. Плохій С. Остання імперія. Занепад і крах Радянського Союзу. – Х., 2019.
13. Сорока Ю. В. 100 важливих постатей України / Ю.В. Сорока. – Х., 2021.
14. Турченко Ф. Г., Панченко П.П., Тимченко С. М. Новітня історія України (1939-2001): Підручник для 11-го кл. загальноосв. навч. Закл. – К., 2004.
15. Турченко Ф.Г. Новітня історія України. Частина перша. 1914-1939. Підруч. для 10-го кл. серед. загальноосвіт. навч. закл. – К., 2004.
16. Українська культура. Лекції за редакцією Д. Антоновича. – К., 1993.
17. Україна в добу «Великого терору»: 1936 – 1938 роки /авт. упоряд. С. Богунов, В. Золотарьов, Т. Рафальська та ін. – К., 2009.
18. У ті трагічні роки: Сталінізм на Україні / Ю. І. Шаповал. – К., 1990.
19. Українська повстанська Армія: історія нескорених /В. В'ятрович, Р. Заболій, І. Дерев'яний, П. Содоль: ред. та упоряд. В. В'ятрович. – Вид. 2-ге, вип. та допов. – Львів, 2008.

12. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

<https://uinp.gov.ua/>
<http://history.org.ua/>
<http://www.istpravda.com.ua/>
<https://ilearn.org.ua/courses/preview/8>